

hvad det her er, det kommer an paa. Den Betragtning, som man saa ofte hører gjør sig gjældende, at der bliver mere Arbeide, at der bliver mange flere, der kunne faae Arbeide, og at der vil kunne faaes en større Daglon, den høve vi ogsaa paa andre Punkter; men jeg tror, at af 100 Rigsdalers Fortjeneste gaa kun de 10 Rd. i Arbeidernes Lønner, hvorimod de 90 Rd. gaa andesteds hen. Jeg tror ogsaa, at hvis en saadan Historie ikke kan bestaa uden Tilflugt fra Statens Side, som man her tænker paa at forlange, saa kan den gaa rabundus, som man siger, og saa kommer der en hel Flok Arbeiderfamilier paa Kommunens Skole- og Fattigvæsen. Jeg tror derfor, det er sundere, at disse Fabriker fra første Færd af komme til Overbevisning om, at de kunne bestaa ved sig selv, thi da er der større Saab om, at der ikke vil blive sammendraget en større Befolkning paa et enkelt Sted, som ikke vil være i Stand til at ernære sig.

J. Nee: Jeg tror paa ingen Maade, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) havde Ret, naar han mente, at Roesukkerdyrking ikke vilde være til Gavn for Agerbruget. Den vil tværtimod esler de Dylsninger, jeg har faaet fra meget kompetente Sider, være til stor Gavn for Agerbruget. Det jeg antager, at dette saaledes er rigtigt, skal jeg imidlertid strax udtale, at jeg ikke kunde ønske, at man skulde fremme denne Industri ved Beskyttelse i nogen Retning. Jeg har jo som Medlem af det Lovudvalg, der var nedsat i sidste Samling, været med til at indstille, at der maatte blive lagt en Skat paa denne Dyrking, og jeg erindrer ikke, at der i Udvalget har, saaledes som det forekommer mig, at det ærede Medlem for Slagelse (Lauber) sagde, været udtalt nogen Tvivl om, hvorledes der skulde forholde sig i saa Henseende. Saa vidt jeg erindrer, være vi enige i, at denne Beskatning strax skulde finde Sted. Det forekommer mig heller ikke, at der af Hensyn til de nye Selskaber, som have dannet sig, skulde være Grund til at beskytte denne Industri, da de jo udtrykkelig gennem Betænkningen have været forberedte paa, at der var stærk Stemning for ikke at beskytte dem. Jeg tror derfor ikke, at vi her bør indføre nogen Beskyttelse, og vi vilde formentlig handle ligesaa usornuflig ved nu at indføre en ny Beskyttelse, som vi vilde handle ved at borttage den Beskyttelse, der gennem Aarhundreder har eksisteret, uden at tage noget Hensyn til de bestaaende Forhold.

Finantsministeren: Jeg behøver neppe udtrykkelig at sige, at jeg med megen Tilfredsstillelse har hørt de Ytringer, der ere faldne i Dag ved denne Sags Behandling. Næsten fra alle Sider er det blevet anerkjendt, at Lovforslaget hviler paa rigtige Principer, og derfor skal jeg kun tilføie, at jeg tror at kunne sige, at der fra

det første Dieblit, der har været Spørgsmaal om at sætte disse nye store Foretagender i Gang her i Landet, ingen Tvivl har været i Finantsbestyrelsen om, hvorledes Regjeringen burde stille sig dertil, og hvad den burde søge at igjennem paa Rigsdagen. Jeg tør ogsaa tro, at denne Finantsbestyrelsens Mening ikke har været nogen Hemmelighed for de Mænd, der have sat Sagen i Gang. (Hør!).

Sage: Jeg vil blot bemærke, at det første Stød til denne Industri er udgaaet fra Jordbrugerne; det er netop en Del af dem, der særlig have interesseret sig for Roesukkerdyrking, der have gjort meget store Anstrengelser — flere endogsaa bragt Offre — for at forberede denne Industri og søge den udviklet. Jeg har allerede antyndet, at jeg fuldt billigere Lovforslagets Principer; men jeg er ogsaa forvisset om, at det vil blive en Vanskelighed for denne Industri. Jeg har ikke den mindste Barmhjertighed med de Fabrikanter, der have indladt sig paa Foretagender af denne Natur, og som maatte komme til at lide Tab; thi det er klart, at de ikke have den allerfjerneste Fordring at stille. Jeg har ene og alene — og det tror jeg, de ærede Medlemmer ville anerkjende — talt om selve Industriens Fremtid. Jeg tror ganske vist, at det vil blive vanskeligt for disse Mænd at arbejde sig frem; men er Stemningen for i dette Stykke at gaa driftigere og konsekventere frem, end man i Reglen gjør, saa har jeg ikke Noget dertil.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, satte Sagens Overgang til anden Behandling under Afstemning og vedtoges enstemmig med 68 Stemmer.

Fredriksen: Jeg foreslaar, at dette Lovforslag henvises til det Udvalg af 15 Medlemmer, der vil blive nedsat angaaende Lødsagen.

Uden Forhandling vedtoges dette Forslag enstemmig med 67 St.

Man gik derefter til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Beskatningen af indenlandsk Tobak.

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Spalte 1807 ff.).

Rosod: Jeg kan sige, at det gjør mig næsten ondt, at jeg for mit Bedkommende maa gjøre adskillige væsentlige og afgjørende Udsættelser imod nærværende Lovforslag. Det gaar, som man kan se, ud paa at indføre en Beskatning af den indenlandske Tobak, som dyrkes, og at fastsætte